

„Így többet tudunk tenni...”

Az Országos Nőtanács tagjai lettek

Abrahám Pálné

Narozsni Ferencné

Cseh Ignácné

A beszélgetésre szinte lútvá érkezünk. A való életet formázza ez is: ha a nők „értekezletre” ülnek össze, valami más elmarad a tennivalók sorából.

Cseh Ignácné munkából, a szálamigyár csomagolójából érkezett. Abrahám Pálné főnőnő délutános műszakos volt azon a napon, ő otthoni teendőit halasztotta, Narozsni Ferencné könyvkötő a nyomdában, most várja második gyermekét, s táppénzen telnek éppen napjai.

Közös ismertetőjelük: a második országos nőkonferencián a Magyar Nők Országos Tanácsának tagjaivá választották őket.

Erről beszélgetünk — többek között — mert hiszen, ha nők beszélgetnek, sok minden szóba kerül.

Még a nőkonferencia élményének hatása alatt vannak, felszólalásokat idéznek, vitatnak meg. Ők nem kértek szót, de nem indokolatlan a feltételezés, hogy lett volna mondanivalójuk. Vajon mi?

Abrahámné így felel:

— Bár nem az én korosztályom problémája, de az ember, s főként a közéleti ember, nem magáért szól elsősorban: azt mondtam volna el, hogy jó lenne, ha az apák is otthon lehetnének a gyerekekkel, ha a kicsi beteg. Akkor az asszonyok se maradnának le a tanulásról, s nem hiányoznának olyankor, amikor legnagyobb szükség lehet rájuk a munkahelyen.

Csehné kifejti:

— A gyermekeiket egyedül nevelő édesanyákon még többet kellene segíteni. Gondjaik aránytalanul nagyobbak, mint a teljes családban élő asszonyoké.

Narozsni Ferencné ezt mondta volna el:

— A vállalatoknál, munkahelyeken szervezettebb a nőmozgalom, mint a lakótelepeken, városi-községi területeken. Pedig sok szülési szabadságon, gyes-en levő fiatal anya szívesen bekapcsolódna a munkába.

Akár úgy is fogalmazhatunk: munkát is találtak azonnal, hiszen szeretnének is ezeknek a gondolatoknak a jegyében dolgozni a mozgalomban.

A nőkonferencián Borbély Sándor, az MSZMP Központi Bizottságának titkára többek között elmondta: „igényli a társadalom, hogy a nők maguk is bátrabban merjék vállalni a gazdasági, társadalmi és közéleti megbízatást”. Nos, ők hármán úgy jártak, mint némelyik közéleti férfi: megbízatásokban nincs hiány. Abrahámné a textilgyár szövedéjében alapszervezeti titkár, a gyári párt-vegrehajtó-bizottság tagja, kétszeres aranykoszorús brigád vezetője volt, most kérte: hadd legyen egyszerű brigádfőnök. Csehné afféle mindenes munkahelyén, a csomagolóban, mert több részortba is betanult, s brigádja erőssége. Őt különben az a megiszteltetés érte most, hogy a 43 tagú elnökségnek is tagja lett, nemcsak az Országos Nőtanácsé. Narozsni Ferencné 25 éve ellenére már „öreg” nőmozgalmi aktivista, öt éve dolgozik a népfrontmozgalomban, ezen a területen.

Mindhárman azt vallják, minden megbízatásuk között szívügyük: a nőmozgalom. Új funkciójukban még nem kaptak konkrét feladatokat, de így is érzik: sokat kell tenniük nőtársaik érdekében. S úgy remélik, most minden eddiginél többet tudnak tenni majd.

Ez lehetne pusztán feltételezés is. De amit elmondottak róla, azt öröm leírni.

Úgy fogalmaztak: érzik, hogy reflektorfénybe kerültek. Munkahelyükön örültek az emberek — s nem csak a nők —, hogy közülük választottak tagot az Országos Nőtanácsba. Amint visszajöttek a konferenciáról, gratulációk sorát fogadhatták. S hogy megbízatásuknak ilyen presztízst tapasztalhatták, örömmel, büszkeséggel töltötte el mindhármukat.

— Így többet tudunk tenni. S ez a lényeg — fogalmazta meg Abrahám Pálné.

S aztán, a beszélgetés után, ki-ki sietett tovább, mert a nőkre mindig nagyon sok munka vár.

Sz. M.

Forradalmak tavasza

A forradalomról köteteket írtak. Az emberiség története forradalmak története. Forradalom és megújulás, történelmi örök tüzek és tavaszok édestestvérek. A magyar nép történelmében közeli dátumok, legjelentősebb sorsfordulóink. 1848. március 15., 1919. március 21. és 1945. április 4. naptári közelsége, a polgári forradalom, a Tanácsköztársaság és felszabadulásunk egymásra épülő kövei jelképi erejük. Március idusának költeményei, naplótöredékei, dagerotípiái, kérajzai, a Tanácsköztársaság agitativ plakátjai, dalai, kezdetleges hirdőkockái és felszabadulásunk dokumentumai, pergő filmkockák, emlékezők, kitüntetéseik és sebesülések máig nem hegedő sebei tanulságok a mai fiatalság számára. Alkalmat és lehetőséget adnak, hogy azok is, akiknek a legutolsó dátum is történelemkönyvek lapjainak tenyérizsasztó tananyaga, méltó módon emlékezzenek forradalmár elődeikre, tettekkel bizonyíthatassák, jó kezében van a forradalom stafétabotja.

E nép, e haza, e nemzet történetének legszebb íve a három tavasz történelmet formáló dátuma. S nem lehet közömbös senki számára, a ma tizenöt-harminc évesek miként lehetnek a kokárdás márciusi ifjak, a szegfű-sapkarózsás vöröskatonák és a fasizmussal szembeszálló, a szocialista társadalmat megalapozó forradalmárok méltó örökösei. Mert ehhez az örökséghez való hűség nem merülhet ki az emlékezés koszorúiban, a szavatokban, az ünnepi beszédekben. Ezt az örökséget tovább kell vinni, a forradalmár elődökhöz méltóan kell élni, dolgozni, tanulni. Akkor is, ha társadalmunk fejlődésének jelen szakaszában nem barrikádharcot, illegális tevékenységet és önfeláldozó tetteket kívánnak a fiataloktól. A mindennapok forradalmisága helytállás a munkában, tanulásban, a hétköznapiok néha szürkének tűnő monotonitásában.

Nem véletlen, hogy tizenkét esztendővel ezelőtt a KISZ meghirdette a forradalmi ifjúsági napok rendezvénysorozatát. Azóta minden tavasz hívórégiával, ibolyáival, aranyesővel, rügyet pattintó napsugárral, vagy folyókat árasztó esővel a történelmi emlékezés mellett a jelen feladataira is figyelmeztet. S az elmúlt 12 év alatt azért nemesedhetett hagyománnyá e rendezvénysorozat, mert az állandó programokat megújuló események, friss rendezvények, új fényesóvak jellemezték. Az események sora, bármennyire is történelmi lecke a huszoneveseknek, mégis tettek sarkalló, mozgósító erejű. A mostani ünnepségsorozat külön eseménye, hogy most köszöntjük a közel hat évtizedes magyar kommunista ifjúsági mozgalom újjáalakulásának huszadik évfordulóját. Az egység és töretlen forradalmi ív legzadagabb szakaszát nyitotta meg a KISZ húsz évvel ezelőtti zászlóbotása. A forradalmi ifjúsági napok gazdag, változatos programja országsszerte színesíti a szövetség évi munkáját. Választ keres és ad a forradalmiság, a hazaszeretet és a nemzetionalizmus kérdéseire, s emellett az idén arra a fontos felvetésre is: Hogyan éljünk?

A szocialista életmód társadalmi szükséglet. Vonásainak erősítése, tisztázása, a munka és társadalom, erkölcs és szokások, elkötelezettség és felelősség, egyén és társadalom, megannyi kérdő- és felkiáltójel szocialista valóságunk jelen idejében. Erről azonban nemcsak vitázni kell, de a fogalmak tisztázása, a kérdések megválaszolása után gyakorolni is. Szocialista módon élni kell! Nem véletlenül írta a KISZ a forradalmi ifjúsági napok jelvényére: „Érteled élni tanulunk”, Váci Mihály Edes hazám című versének sorait idézi a gondolat. A költő így fogalmaz: „Méltó közt egyenlőnek fogadj el: — méltasd szolgáltra szerelmem. / S légy méltó új fiadhoz, kik megtanultak élni is érteled!”

S valahol itt kell keresni a mai fiatalok helyét, szerepét a szocializmus teljes felépítésének időszakában. Megtanulni élni e hazáért, e népért, megtanulni és élni a nagyobb közösségért, a szocialista tábor egységéért, a munkásmozgalom mai harcának ránk eső részét becsülettel elvégezni, s erők szerint mindent megtenni a békéért. Kölcsy versora ma is aktuális, pedig matuzsálemi korú, elmúlt százéves: „Hass, alkoss, gyarapíts, s a haza fényre derül.” E jelmondatnak is fölfogható verssor összeköti a jelen ifjait a történelmi forradalmi múlttal. Magába sűríti mindazt, ami a fiatalok célja, életük értelme lehetett és lehet ma is. Ezt a forradalmi programot summázza Kölcsy gondolata.

S a márciusi ifjak trikolor rózsájára emlékezünk ma, 129 évvel a nagyszerű események után országsszerte, Szegeden is. Emlékezünk a polgári forradalom évfordulójára, mely 1848 európai léghuzatában a legszebb példát mutatta föl a világnak hazaszeretetből, felelősségvállalásból, tettekkészségből. „Oh, szabadság, édes, kedves újszülött, légy hosszú életű e földön, élj addig, míg csak él egy magyar...” — írta naplójába 1848. március 15-ről 16-ra virradó éjszakán Petőfi Sándor. S „föltámadott a tenger”. Bár alig „másfél éves lobogás után kihunyt a forradalom, elfojtották...”, csak időlegesen, átmenetileg. Esméit nem semmisíthették meg, tanításait nem zárhatták tömlőcök fenekére, tüzet elhamvaszthatták, de nem olthatták ki. Ez a tűz gyúlt új lángra, s jelent meg öszirózsák képében 18 októberében, s vörös szegfűként 19 márciusában a háborúban megcsömörlött katonáinak sapkáján, föld alá kényszerített kommunisták gomblyukában. — S hiába tépték ki a szuronyos puskák csövébe tüzőt tavaszi virágokat az intervenciósi hatalmak, 1945 tavasza, áprilisi szilaj szelei meghozták a rég várt történelmi virradatot — azé lett az ország, a haza, aki élt, harcolt, dolgozott, tanult érte.

Nemzeti ünnepeinket természetesen nem sajátíthatja ki magának az ifjúság. Ünneplés és munka valamennyiünk megfizetendő feladata és kötelessége. Hiszen nagy társadalmi céljainkat is együtt kell megoldanunk, idősebbeknek és fiataloknak, kéz a kézben, történelmi fátylavivőként.

TANDI LAJOS

Színházművészek közgyűlése

Hétfőn délelőtt a Fészek Művészklubban tartották meg a több mint félezer tagot számláló Magyar Színházművészeti Szövetség V. közgyűlését. Művészeti életünk e nagy jelentőségű eseményén értékelték a IV. közgyűlés óta eltelt időszak tevékenységéről szóló írásos tájékoztatót, amely beszámolt az elnökség és a titkárság, valamint az igazgató-, a rendező-, a dramaturg-, a díszlet- és jelmeztervezők, a színész-, továbbá a kritikusok munkájáról.

Megállapították egyebek között, hogy a szövetség az előző közgyűlés óta eltelt időszakban az MSZMP X. és XI. kongresszusának kulturális irányelvei, a közművelődési határozat, illetve törvény, valamint a IV. közgyűlésen kijelölt feladatok szellemében végezte munkáját. Támogatták mindazokat a korszerű művészeti törekvéseket, amelyek

elősegítették a szocialista kultúrpolitika és a magyar színházművészet fejlődését, nemzetközi tekintélyének megnövekedését.

Kazimír Károly, a Thália Színház igazgatója, a szövetség főtákará terjesztette elő az elmúlt négy év tevékenységét elemző beszámolót.

A főtákarai beszámolót követő vitában felszólalt Korndesz Mihály, az MSZMP KB osztiavezetője, Pozsgay Imre kulturális miniszter, valamint Vass Imre, a Művészeti Szakszervezetek Szövetségének főtákará is, aki a szövetség nevében üdvözölte a tanácskozást.

A vitát követően a közgyűlés elfogadta a szövetség módosított alapszabályát, majd megválasztották a 41 tagú elnökséget.

Az elnökség ismét Sulhyok Mária színművésznőt választotta a szövetség elnökévé. Főtákarává pedig Kazimír Károlyt, a Thália Színház igazgatóját.

Rendelkezés a boltok megszüntetési eljárásáról

Az elmúlt években különböző okok miatt — munkaerőhiány, gazdaságtalan üzemeltetés stb. — viszonylag sok, főleg kis területű egy- és kétszemélyes boltot megszüntettek meg a kereskedelmi vállalatok. A korábbi rendelkezések alapján a vállalatok kérésére az illetékes tanácsok hozzájárultak a bolt bezárásához, minden további nélkül visszavonták az üzlet működési engedélyt. Az eljárás, a bezárt üzletek hiánya azonban egyes területeken panaszokra adott okot, sok helyen az ellátást is zavarhatta.

Ezért a belkereskedelmi miniszter szabályozta az üzletek működési engedélyvel kapcsolatos korábbi rendelkezését. A mostani rendelet szerint a vállalatoknak a bolt megszüntetése előtt legalább hat hónappal kell kérelmüket benyújtaniuk. A rendelkezés nem sérti a vállalatok önállóságát — amely alapján dönthetnek saját üzleteik sorsáról — hiszen félév után megkaphatják az en-

gedélyt a bolt megszüntetésére. A meghatározott időt a célt szolgálja, hogy az illetékes tanács szükség szerint megszervezhesse a bezárt bolt környékének ellátását a rendelet egyébként lehetővé teszi, hogy az I. fokú kereskedelmi hatóság indokolt esetben és, ha a közellátás érdekeit nem sérti, a vállalat kérelmére engedélyezhesse a bolt működésének korábbi — hat hónapon belüli — megszüntetését.

(MTI)

Üzempróba

Megkezdtek a garanciális próbákat a nyergesújfalu Magyar Viscosagyár Pan-II. üzemében. Évente 5500 tonna, a gyapjúhoz legjobban hasonló szintetikus szálát készítenek majd itt. Már a próbázernél is nagyon jól vizsgáltak a zömmel új berendezések, és az utóbbi hetekben már kereskedelmi áru került le a gépekről.

Lassan apad a Tisza

A Közép- és az Alsó-Tisza egyaránt apad — tájékoztatót az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság. Tegnap, hétfőn Szolnoknál 832 centimétert, Tiszaugnál 728 centimétert, Csongrádnál 782 centimétert, Mindszentnél 806 centimétert, Szegednél 763 centimétert mértek. Az apadás azonban a Duna vízszintje, s a törökbecsei vízlepcső visszaduzzasztó

hatása miatt igen mérsékelt, sőt ez elmúlt napok csapadékos időjárása újabb árhullámot is elindíthat. Az esőzések a belvizek elvezetését is nehezítik, az átmeneti csökkenés után ismét megnövekedett Csongrád megyében a belvízzel előntött terület. Jelenleg 3979 hektár áll víz alatt, ebből 1185 hektár vetés, 1322 hektár szántó.